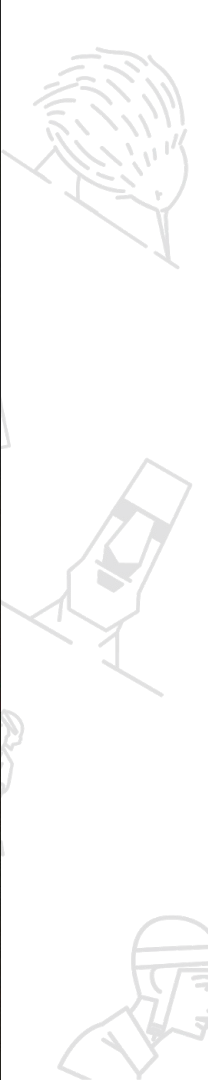

Що таке «врядування»
({{lang-en|governance}})?

... **«зрозумілий та прозорий процес прийняття рішень, що дає змогу колегіальному органу врядування Організації в ефективний та підзвітний спосіб використовувати ресурси і владу, спираючись на загальні цінності»**

Беріт М. Лейкі: <https://gurt.org.ua/articles/19937/>

Іншими словами:

**врядування = як
приймати рішення,
як втілювати їх, хто
здіяний**

Трохи про «Вікімедіа Україна»

2008: перші обговорення щодо створення організації, мотивовані сусідами (Вікімедіа РУ та Вікімедіа Польща)

2009: створення, реєстрація організації та визнання чаптером. Перша грантова заявка (грант не було підтримано)

2010: перші міжнародні контакти, перший захід, перший отриманий грант :) і перші конфлікти :(

2011: перші проекти (конкурс статей, вишколи, Вікіекспедиції, Вікіконференція), створено блог, другий грант

2012: річний бюджет становить 14,5 тисяч доларів США, більше проектів (Вікі любить пам'ятки та GLAM, Освітня програма тощо). Оргкомітет ВЛП використовує грантові кошти не за призначенням — винагороду отримують навіть члени Правління, що у складі оргкому. Перша співпраця з політиками (конкурс статей)

2013: подальший розвиток проектів (Вікі любить Землю, WikiBioContest, оцифрування записів Ф. Колесси, концерт вокальної музики в рамках проекту «Світова класика українською», співпраця з ГО «Одеса 2.0.» та Управлінням охорони об'єктів культурної спадщини Одеської ОДА щодо к'юаркодів), початок організаційного розвитку. Робота над змінами до Статуту. Перші спроби податися на Річний грант (заявку передумали подавати о 03:00 ранку останнього дня)...

2014:

- **Міжнародний Вікі любить Землю, СЕЕ Meeting у Києві, Вікіфлешмоб**
- **Перший тимчасовий підрядник: координатор ВЛЗ**
- **Спроба отримати річний грант: Фонд Вікімедіа радить проектний грант на рік**
- **Перший офіс у Києві, перший ноутбук, БФП**
- **Створено технічний комітет, придбали віртуальний сервер, перші домени Організації (а не приватних осіб)**
- **Законопроект про Свободу панорами**
- **Перший підрядник: PR-менеджер (0,5 ставки)**

2015:

- **Адвокація свободи панорами (зареєстрованого без нашого відома законопроекту 1677)**
- **Зміни до Статуту: виконавчий директор не є частиною Правління**
- **Перші обговорення щодо стратегії, проектів (збір ідей проектів на 1-ше півріччя 2015 року)**
- **Нові проекти: CEE Spring, Місяць Азії, конкурс наукових фотографій**
- **міжнародний координатор конкурсу «Вікі любить Землю-2015»**
- **Перехід на річний грант (на 2016 рік), визначення кадрових потреб**

2016:

- **Річний бюджет 75 тис доларів США**
- **Три підрядники на 0,5 ставки (2 менеджери проектів та офіс-менеджер)**
- **вступ до громадської платформи Реанімаційний пакет реформ**
- **Проведення вишколів для педагогів**
- **стипендії на Вікіманію від ВМУА**
- **Зміни до Статуту (позачергові 33)**
- **Хакатон 2016**
- **Antanana ввійшла до Правління Фонду Вікімедіа, призначено перших відповідальних правлінців за напрями**

2017:

- **Річний бюджет 87 тис доларів США**
- **Візит від Фонду Вікімедіа, перехід на спрощену систему річних грантів**
- **Круглий стіл педагогів: початок роботи над посібником**
- **Призначено відповідальних за підтримку тематичних тижнів та місячників («Пані у червоному», «Місяць фантастичних творів» тощо)**
- **Вихід Pavlo1, кооптація до Правління**
- **підтримка стратегічного напрямку Руху Вікімедіа**
- **Призначення відповідальних за напрями**
- **Зміна офіс-менеджера**
- **бухгалтерка**

2018:

- **Річний бюджет 108 400 доларів США**
- **CEE Meeting у Львові**
- **Комітет мікрогрантів**
- **вікіпедист за посадою у ХНЕУ імені С. Кузнеця**
- **Зміна менеджера проектів**
- **Зміна офісу**
- **Пропозиції щодо змін до Статуту**
- **Пропозиція проведення чергових ЗЗ 2019 на початку року, щоб змінити цикл**
- **Започатковано Посібник для членів Правління**
- **Перший тренінг для потенційних правлінців**

2019:

- **Річний бюджет 108 400 доларів США**
- **Пропозиції щодо змін до Статуту**
- **Перша стратегічна сесія**
- **Перший тім-білдінг, перший тренінг для правлінців та РК**
- **...**

Що таке Загальні збори?

5.4. Загальні збори є вищим органом управління Організацією. У Загальних зборах беруть участь усі члени Організації, кожен з яких має один голос.

<https://ua.wikimedia.org/wiki/Статут>

5.10. Виключною компетенцією Загальних зборів є:

5.10.1. прийняття Статуту Організації, а також змін та доповнень до нього;

5.10.2. визначення основних напрямів діяльності Організації згідно з метою і завданнями її діяльності;

5.10.3. вибори Правління та Ревізійної комісії;

5.10.4. заслуховування річних звітів Правління і Ревізійної комісії та прийняття відповідних рішень;

5.10.5. визначення розмірів вступних і членських внесків;

5.10.6. розпорядження майном Організації;

5.10.7. припинення діяльності Організації або її реорганізація, призначення ліквідаційної комісії, визначення її повноважень, затвердження доповідей та звіту комісії.

На розгляд Загальних зборів Організації можуть бути винесені й інші питання діяльності Організації.

<https://ua.wikimedia.org/wiki/Статут>

Що таке правління?

5.28. До повноважень Правління належить:

- **реалізація ухвал Загальних зборів;**
- **прийняття бюджету Організації;**
- **управління майном Організації;**
- **прийняття рішень про придбання або розпорядження рухомим і нерухомим майном;**
- **прийняття рішення про обсяг зобов'язань, що перевищують 5000 гривень;**
- **скликання Загальних зборів членів;**
- **рішення про прийом і виключення членів;**
- **звітування про свою роботу на Загальних зборах членів;**
- **прийняття правил і регламентів, передбачених в Статуті;**
- **керівництво діяльністю Організації між засіданнями Загальних зборів;**
- **зовнішнє представництво Організації;**
- **уповноваження із числа своїх членів особи, що подає документи для державної реєстрації Організації та реєстрації в податкових та інших органах, відкриває розрахункові та інші рахунки Організації.**

<https://ua.wikimedia.org/wiki/Статут>

Фідуціарний обов'язок

обов'язок діяти якнайкраще в інтересах іншої особи. Керівник банку (фідуціар) зобов'язаний діяти з урахуванням інтересів банку (тобто всіх його акціонерів та клієнтів), а не з особистих (приватних) інтересів. Від фідуціара завжди вимагається діяти добросовісно та безпристрасно. Фідуціар повинен бути чесним і не повинен вести справи в такий спосіб, що надає йому необумовлені вигоди або завдає шкоди інтересам клієнтів або акціонерів

Правління — керівний колегіальний орган

5.19. Правління спрямовує діяльність Організації, згідно з ухвалами Загальних зборів членів, представляє організацію у зовнішніх відносинах, і несе відповідальність перед Загальними зборами.

<https://ua.wikimedia.org/wiki/Статут>

Правління не має займатися мікроменеджментом

5.24. Засідання Правління проводяться не рідше чотирьох разів на рік.

<https://ua.wikimedia.org/wiki/Статут>

Правління може проводити засідання відкриті і закриті

5.27. Ухвали і рішення Правління приймаються шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів при наявності не менше половини від загального числа членів Правління. На прохання будь-якого члена Правління голосування з певного питання може бути таємним. В разі рівності голосів «за» і «проти», голос голови Правління є вирішальним.

<https://ua.wikimedia.org/wiki/Статут>

Висновки

Правлінців часто обирають, бо вони «щось роблять» — так само як адміністраторів Вікіпедії обирають, бо вони пишуть статті...

...але ні робота у проектах, ні писання статей ще не означає, що Ви підходите на цю роль...

Розуміння ролі Правління, обов'язків та прав членів Правління не є щось вроджене...

...цьому потрібно вчити й тренувати

**Потрібно визначати прогалини у
знаннях та вміннях, організувати
тренінги, відправляти на навчання...**

**...особистий розвиток членів
Правління є важливим**

Правлінці не повинні робити все...

...Ви маєте делегувати, що означає уповноважувати когось іншого (волонтерів, працівників чи підрядників). І вони мають знати де закінчуються їхні повноваження, і де починаються Ваші

**Правлінці мають поводитися як
«законодавча гілка влади»...**

**...правлінці повинні радитися між
собою чи/та з працівниками та
підрядниками, якщо хочуть
відповісти на операційне питання**

**Правління повинне виховувати членів
Організації, встановлюючи межі...**

**...якщо на розсилку Правління надіслано
листа, що не відповідає завданням
Правління — потрібно не просто
відповісти на нього чи переслати за
призначенням, а пояснити куди саме
такого плану листи мають бути
направлені**

Правління має ощадливо ставитися до скінченних ресурсів Організації. Проекти, що ми беремося робити, мають бути того варті. Людські ресурси теж мають значення. Кожне Ваше рішення має ціну...

...на місяць є: 280 годин роботи менеджерів проектів, 120 годин роботи офіс-менеджерки, 160 годин роботи бухгалтерки. До 80 годин роботи менеджера з адвокації

**Якщо у Вас особисто є ідея
зробити проект, який прямо не є у
визначеному плані...**

**...порадьтеся із працівниками та
підрядниками чи варто міняти
план, якщо ні — робіть його як
волонтери, не залучайте
«адмінресурс»**

Не обіцяйте людям, що вирішите їхнє питання чи ВМУА допоможе з проектом...

...скажіть, що уточните й відповісте. Не ведіться на «зараз, терміново». А тоді уточніть у працівників та підрядників чи це «лягає» у нашу роботу

**Урядкування — це не тільки
прийняття рішень «щось робити»,
а й «щось не робити»...**

**...і вміти сказати «ні» буває
важливо**

Правління має думати про передачу справ, що буде з Організацією, якщо Ви підете чи не зможете працювати...

...отже, і про навчання членів Організації

**Зміни не бувають приємними,
особливо зміни на краще...**

...визначати рух на зміни є обов'язком Правління

**Ви повинні бути свідомими
конфлікту інтересів. Чи навіть
видимості конфлікту інтересів...**

**...інструменти: розкриття
можливого конфлікту інтересів,
самоусунення від прийняття
рішень, вихід із Правління
(Організації)**

Дякую!

Презентацію готувала: antanana

Використано матеріали: Growth of a small chapter to a successful one (antanana, NickK); From passionate chaos to more or less grown-up: governance in smaller affiliates (antanana, Нестеренко Оля, JTs)

